

8 Produktionsmedel inom jordbruket

I kapitel 8 redovisas uppgifter om jordbrukarnas inköp av traktorer och andra maskiner och redskap. Vidare redovisas uppgifter om länsstyrelsernas förprovning av djurstallar sammanställda av Jordbruksverket. Dessutom redovisas statistik rörande certifierat utsäde, försäljning till jordbruket av bekämpningsmedel och mineralgödsel, produktion av jordbrukets fodermedel samt dränering av jordbruksmark. Statistik över bekämpningsmedel och mineralgödsel i jordbruket redovisas också i kapitel 12.

Tabell 8.1**Jordbrukets inköp av maskiner och redskap åren 1990–2014, milj. kr***Purchases of machinery and implements by the agricultural sector*

	1990	2000	2005	2010	2013	2014
<i>Löpande priser</i>						
Traktorer						
Egentliga traktorer	999	1 673	1 850	2 421	1 994	2 335
Övriga tillhörande gruppen traktorer	15	21	23	25	22	8
Jordbearbetningsredskap	262	224	126	219	254	251
Redskap för sådd, spridning m.m.	200	234	212	322	323	331
Redskap för skörd och tröskning	516	640	658	1 010	1 005	978
Vagnar	139	94	217	214	245	256
Torkar, kvarnar, silor m.m.	219	206	201	171	219	222
Potatis och rotfruktsredskap	67	77	120	14	24	40
Transportredskap och lastapparater ¹	179	292	347	509	580	556
Utrustning för mjölkning och mjölkhantering	64	164	134	242	181	156
Stallutrustningar	227	309	469	514	424	408
Bevattningsutrustningar	18	14	25	18	34	35
Diverse ²	73	75	146	186	130	133
Skogs- och trädgårdsredskap för lantbruket ³	317	321	258	276
Summa	2 978	4 023	4 844	6 209	5 698	5 993
<i>2014 års priser</i>						
Traktorer						
Egentliga traktorer	2 172	2 620	2 589	2 767	2 052	2 335
Övriga maskiner och redskap	5 167	3 865	4 054	4 222	3 773	3 658
Summa	7 339	6 484	6 643	6 989	5 825	5 993

Anm: Ny metod för bortfallshantering från och med 2012 års undersökning. Läs mer i statistikrapporten (2014:04) *Jordbrukets investeringar i maskiner och redskap år 2012* på Jordbruksverkets webbplats.

1) Exklusive vagnar.

2) Elmotorer och hydroforer som ingått i posten "Diverse" har utgått fr.o.m. 2003 års undersökning.

3) Ny post fr.o.m. 2003 års undersökning.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.2
Antal levererade traktorer 1990–2014
Number of delivered tractors

År	Antal levererade traktorer	Genomsnittlig effekt på kraftuttaget, hk
2014	2 800	142,0
2013	2 800	132,0
2010	3 500	133,7
2005	3 800	110,4
2000	4 000	102,9
1990	3 988	82,2

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.3
Antalet förprovade djurstallar under 2016
Number of pre-tested buildings for livestock

Område	Mjölkkor	Dikor	Övriga nöt	Suggor i produktion	Slaktgrisar	Tillväxtgrisar och övriga grisar	Hästar	Övriga djur ¹
<i>Län</i>								
Stockholms	–	7	5	–	8	–	39	9
Uppsala	1	8	12	–	–	–	18	2
Södermanlands	2	8	8	–	–	–	12	13
Östergötlands	3	18	17	4	2	5	24	16
Jönköpings	14	30	47	–	–	–	10	16
Kronobergs	5	14	21	–	–	–	10	6
Kalmar	10	28	43	5	–	4	12	21
Gotlands	3	6	10	3	1	3	5	18
Blekinge	2	13	12	–	2	–	2	32
Skåne	14	50	45	13	7	4	44	35
Hallands	16	12	15	15	1	13	15	12
Västra Götalands	12	49	62	7	4	4	46	42
Värmlands	3	25	25	–	–	–	9	7
Örebro	1	6	11	–	–	–	2	–
Västmanlands	1	2	5	–	–	–	6	2
Dalarnas	9	2	9	1	–	–	4	4
Gävleborgs	4	15	20	4	1	4	7	7
Västernorrlands	2	5	9	1	2	1	14	5
Jämtlands	4	7	14	–	–	–	1	5
Västerbottens	3	3	15	–	–	–	7	6
Norrbottnens	1	3	2	–	–	–	4	7
<i>Hela riket</i>								
2016	110	311	407	53	28	38	291	265
2015	108	163	354	28	33	34	330	238
2014	111	110	319	26	15	33	356	168
2005	242	226	545	34	28	24	540	150
2000	466	240	606	78	54	37	190	111
1994/95	926	107	224	240	116	43	.. ²	.. ²

1) Får/getter, fjäderfä och pälsdjur. Fr.o.m. 2010 ingår även kaniner, fisk (antal kassar) samt hjort, övriga idisslare och vildsvin (antal hägn).

2) Sammanlagt 87 förprovade djurstallar för häst, får/getter, fjäderfä och pälsdjur.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.4**Total kvantitet certifierat utsäde 2014/15 och 2015/16, ton***Total quantity of state certified seed*

Utsädeslag	Certifierat i Sverige		Importerat certifierat utsäde	
	2014/15	2015/16	2014/15	2015/16
Stråsäd				
Höststråsäd	47 922	63 863	2 066	1 775
Vårstråsäd	81 740	86 723	1 526	1 373
Foderväxter				
Trindsäd	11 327	14 574	1 618	753
Vallbaljväxter	888	939	363	347
Gräs	7 434	6 853	1 251	1 399
Övriga foderväxter	0	–	47	95
Betor	1	0	19	2
Olje- och fiberväxter	561	479	350	361
Blandfrö	–	–	112	28
Köksväxter	34	147	61	0
<i>Summa fröburna växtslag</i>	149 907	173 578	7 412	6 132
Potatis	18 358	18 793	–	–

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.5**Total försäljning av bekämpningsmedel till jordbruket¹. Kvantitet verksam substans 1990–2015, ton***Total sale of pesticides to agriculture. Quantities of active substance*

	Totalt	Därav				
		Insektsmedel ²	Svampmedel	Betningsmedel	Ogräsmedel	Tillväxtregulatorer
<i>Kvantitet verksam substans, ton</i>						
2015	1 718,9	26,6	369,8	16,9	1 277,1	28,5
2014	1 775,3	28,8	266,5	19,9	1 431,5	28,5
2010	1 472,6	19,5	199,8	28,6	1 206,1	17,8
2005	1 568,6	17,7	211,2	41,6	1 279,5	18,1
2000	1 652,3	17,3	186,1	51,7	1 364,3	32,7
1995	1 223,8	16,9	132,9	67,3	975,1	31,6
1990	2 343,5	25,6	546,0	96,7	1 631,4	43,8

1) Exklusive frukt- och trädgårdsodling.

2) Exklusive myggmedel.

Källa: Kemikalieinspektionen.

Tabell 8.6**Försäljning av mineralgödsel inom jord- och trädgårdsbruk 1990/91–2015/16, milj. kg***Sales of commercial fertilizers in agriculture and horticulture*

	1990/91	1995/96	2000/01	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16
<i>Enkla gödselmedel</i>							
Kvävegödsel	685,4	555,9	579,4	360,9	426,1	479,2	469,8
Fosforgödsel	12,0	4,2	2,6	0,8	0,8	2,0	0,9
Kaliumgödsel	6,0	8,0	9,2	9,4	3,6	4,5	6,0
Svavelgödsel	–	–	0,6	0,5	0,2	0,2	0,3
<i>Sammansatta gödselmedel</i>							
NP-gödsel	42,8	56,4	44,5	34,6	8,1	8,3	9,3
PK-gödsel	74,3	62,6	33,5	14,4	6,4	13,5	13,8
NK-gödsel	18,6	13,0	20,2	9,7	4,5	3,9	3,7
NPK-gödsel	292,3	266,6	284,8	281,7	254,6	269,8	288,9
Totalt	1 130,9	966,7	974,8	712,1	704,3	781,4	792,6

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.7**Råvaror ingående i foderblandningar för samtliga djurslag 2015 och 2016, ton***Feed materials in compound feeds for all animals*

Foderråvara	Producerat i Sverige		Importerat	
	2015	2016*	2015	2016*
Spannmål; produkter och biprodukter	1 169 781	1 093 665	58 015	19 741
Oljehaltiga frön eller frukter; produkter och biprodukter	310 571	205 487	467 438	411 125
Frön från baljväxter; produkter och biprodukter	26 357	34 567	163	159
Stamknölar, rotfrukter och rötter; produkter och biprodukter	49 530	46 057	52 091	41 818
Andra frön och frukter; produkter och biprodukter	–	–	83	10
Vallfoder och grovfoder	5 962	7 714	1 395	248
Andra växter; produkter och biprodukter	64	18	547	371
Mjölprodukter	387	590	163	275
Produkter från landdjur ¹	20 848	21 069	8 313	9 326
Fiskar, andra marina djur; produkter och biprodukter ²	5 856	8 740	7 036	4 114
Mineraler	81 498	85 674	22 114	20 410
Diverse ³	30 066	28 390	1 067	368
Övriga produkter ⁴	12 433	6 972	1 596	268
Totalt	1 713 354	1 538 942	620 019	508 233

1) Produkter av animaliskt ursprung och animaliska biprodukter, fjäderfämjöl, ägg och torkade äggprodukter, kondroitinsulfat, animaliskt fett och protein, blodmjöl och blodprodukter.

2) Biprodukter från vattenlevande djur, skaldjursmjöl, fisk, fiskmjöl, vattenlösliga restprodukter av fisk, fiskolja och hydrolysat av fiskprotein.

3) Jäst o. likn., produkter och biprodukter från bl.a. bageri o. pastaindustrin, fettsyror och salter av fettsyror.

4) Produkter som innehåller råvaror som inte ingår i ovanstående produktgrupper.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.8
Råvaror ingående i foderblandningar producerade i Sverige för samtliga djurslag 2016, ton

Feed materials in compound feeds produced in Sweden for all animals

Foderråvara	Svin	Fjäder- fä	Nöt	Häst	Hund/ katt	Övrigt	Totalt
<i>Spannmål; produkter och biprodukter</i>							
Varav korn	64 066	7 182	114 257	1 013	1 009	2 139	189 667
rågvete	9 559	17 911	32 880	–	–	189	60 539
vete	77 248	296 705	58 809	3 760	9 107	18 966	464 595
veteklifoder	15 234	5 360	20 151	841	–	1 137	42 723
vetekli	25 380	6 126	52 480	6 548	107	37 499	128 140
torkad drank	3 637	382	39 335	25	418	673	44 470
havre	3 947	37 733	13 789	7 696	–	1 863	65 027
Summa	209 347	395 856	374 009	24 262	12 802	77 389	1 093 665
<i>Oljehaltiga frön eller frukter; produkter och biprodukter</i>							
Varav mjöl av rapsfrö	4 663	140	46 244	–	–	101	51 148
extruderade rapsfrön	–	1	52 758	–	–	690	53 449
Summa	14 337	35 532	153 094	573	523	1 429	205 487
<i>Frön från baljväxter; produkter och biprodukter</i>							
Varav ärtor	2 723	7 604	4 585	2	41	166	15 121
åkerbönor	1 681	2 953	14 739	–	–	52	19 425
Summa	4 421	10 557	19 324	2	46	218	34 567
<i>Stamknölar, rotfrukter och rötter; produkter och biprodukter</i>							
Varav betmelass (av sockerbeta)	533	–	17 888	1 869	–	544	20 834
Summa	2 853	798	36 639	3 456	850	1 462	46 057
<i>Andra frön och frukter; produkter och biprodukter</i>							
Summa	–	–	–	–	–	–	–
<i>Vallfoder och grovfoder</i>							
Summa	35	1 133	1 847	4 190	–	510	7 714
<i>Andra växter; produkter och biprodukter</i>							
Summa	–	0	–	12	–	5	18
<i>Mjölksprodukter</i>							
Summa	362	1	221	–	–	6	590
<i>Produkter från landleddjur¹</i>							
Summa	465	2 925	371	–	11 936	5 372	21 069
<i>Fiskar, andra marina djur; produkter och biprodukter²</i>							
Summa	155	4 091	–	–	287	4 207	8 740
<i>Mineraler</i>							
Summa	18 295	36 832	21 287	1 741	228	7 291	85 674
<i>Diverse³</i>							
Summa	1 459	9 708	16 705	114	39	367	28 390
<i>Övriga produkter⁴</i>							
Summa	200	12	2 272	42	2 386	2 060	6 972
<i>Totalt</i>							
2016*	251 928	497 444	625 768	34 391	29 096	100 315	1 538 942
2015	271 285	489 750	660 717	60 376	34 425	196 800	1 713 354
2014	273 791	459 673	756 936	56 222	31 816	134 784	1 713 222
2013	240 964	413 344	592 896	37 468	37 111	48 317	1 370 099
2010	292 453	398 027	592 984	37 930	44 025	28 854	1 394 273

1) Produkter av animaliskt ursprung och animaliska biprodukter, fjäderfämjöl, ägg och torkade äggprodukter, kondroitinsulfat, animaliskt fett och protein, blodmjöl och blodprodukter.

2) Biprodukter från vattenlevande djur, skaldjursmjöl, fisk, fiskmjöl, vattenlösliga restprodukter av fisk, fiskolja och hydrolysat av fiskprotein.

3) Jäst o. likn., produkter och biprodukter från bl.a. bageri o. pastaindustrin, fettsyror och salter av fettsyror.

4) Produkter som innehåller råvaror som inte ingår i ovanstående produktgrupper.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.9

Areal dränerad och systemtäckdikad åkermark, åkermark med behov av ny- och omtäckdikning samt planerad ny- och omtäckdikning i hektar 2013
Area of drained and tile drained arable land, arable land with need for new or refurbished tile drainage and planned drainage actions in hectares

Område; storleksgrupp	Åkermark, hektar						
	Brukad	Med till- fredsställ- ande dränering	System- täckdikad	System- täckdikad de sen- aste 50 åren	I behov av nytäck- dikning	I behov av omtäck- dikning	Med planerad ny-/om- täckdik- ning
<i>Län</i>							
Stockholms	84 855	66 281	36 100	18 752	12 852	12 578	5 490
Uppsala	167 039	128 979	75 190	37 544	21 275	16 516	7 459
Södermanlands	123 882	96 050	59 028	33 785	21 471	20 615	9 896
Östergötlands	207 059	157 535	122 932	56 176	28 955	38 619	13 625
Jönköpings	91 479	68 636	13 717	9 883	9 320	8 363	5 656
Kronobergs	47 341	35 659	9 123	6 718	6 369	5 681	2 697
Kalmar	125 251	98 106	33 116	21 601	17 209	13 325	8 217
Gotlands	83 155	59 592	33 364	20 591	16 167	13 739	5 105
Blekinge	31 968	28 297	15 359	6 520	2 559	3 486	1 228
Skåne	462 771	386 864	245 675	138 702	44 891	56 878	24 274
Hallands	109 929	90 486	56 639	27 996	11 654	15 294	5 597
Västra Götalands	468 710	365 924	302 449	187 453	68 444	87 559	38 100
Värmlands	105 208	69 982	53 799	41 421	24 844	18 406	8 080
Örebro	106 573	77 805	55 261	38 721	21 773	16 624	9 479
Västmanlands	111 661	83 983	76 581	29 386	16 616	19 324	6 223
Dalarnas	56 622	41 889	12 114	9 541	9 148	4 667	2 399
Gävleborgs	68 580	49 208	18 507	15 401	11 599	7 462	5 160
Västernorrlands	47 883	37 598	11 203	9 889	6 440	4 128	2 324
Jämtlands	36 630	28 466	8 107	7 195	3 188	4 283	2 092
Västerbottens	70 588	54 410	32 292	30 032	11 407	8 984	3 140
Norrbottens	33 719	23 726	10 972	10 623	8 880	4 623	..
<i>Produktionsområden</i>							
Gss	346 020	293 109	223 875	122 190	34 600	48 685	20 213
Gmb	300 614	240 036	108 675	62 881	37 945	33 270	14 587
Gns	455 257	364 829	342 751	189 001	53 738	87 131	36 971
Ss	597 516	457 068	317 245	169 797	91 679	86 820	38 928
Gsk	482 825	364 035	137 855	90 990	69 559	65 737	28 656
Ssk	203 875	139 221	74 926	54 729	46 640	30 207	15 116
Nn	142 159	106 065	31 652	27 272	20 224	14 398	7 900
Nö	112 637	85 113	44 549	41 070	20 674	14 908	6 973
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>							
– 5,0	44 024	36 654	10 196	9 208	3 908	3 394	1 592
5,1– 10,0	107 630	88 737	31 724	27 532	17 031	13 230	7 543
10,1– 20,0	186 213	145 879	64 675	45 686	34 954	28 595	15 611
20,1– 30,0	148 914	115 865	60 480	43 187	19 644	20 639	9 606
30,1– 50,0	275 610	207 235	115 091	73 930	39 297	36 531	16 490
50,1–100,0	524 299	400 157	234 162	151 713	79 225	74 055	32 652
100,1–	1 354 214	1 054 951	765 201	406 672	181 001	204 712	85 851
<i>Hela riket</i>							
2013	2 640 902	2 049 477	1 281 528	757 930	375 060	381 155	169 346

Anm: Alla uppgifter kommer från enkätundersökningen om jordbrukets dränering. Undersökningen är en urvalsundersökning och värdena kan därmed skilja sig något från tidigare publicerade värden.

Källa: Jordbruksverket.

